

Geiq Bouxdwkrwi

捕蜂人小记

□ Lij Yozyez raiz Veiz Yinyiz hoiz

李约热 著 韦运益 译

Aiqnaeuz yienghneix, dauqdaej hawj dahlwg ra boux vunz yienghlawz ndeu, de hix gangj mbouj cinj, yiengh vunz lawz cungj miz gij ndei gij rwix. Cib geij boux vunz ndaw cangj, miz vunz moek gyaeuj guhhong, ngoenz daengz haemh mbouj gangj gijmaz vah, miz vunz baez hwnjban couh gangjriu, gangj ndaej vunz baihhenz riu saej geuj bae, gyoengqvunz ndawde bouxlawz ceiq hab guh lwggwiz de? De dawz mbouj cinj. Dahlwg Cungh Dez, aenvih vunz gyad, hix mbouj maij gangjavah, vunz miz di godog, danghnaeuz ra boux cij rox moek gyaeuj guhhong, mbouj rox lox vunz, gujgeiq baenzranz hix mbouj dingj ndaej geijlai nanz, hoeng vunz simvuen bak van haenx, dwg mbouj dwg caensim hix nanz gangj. Dauqfanj dwg baz de siengj ndaej doeng, vah noix vah lai mbouj miz gvanhaeh, ceiq youqgaenj dwg lauxsaed.

Boux vunz ndeu lauxsaed mbouj lauxsaed baenzlawz yawj ndaej ok? Neix doiq Cungh Dez daeuj gangj mbouj nanz.

Cangjfaexbenj cungj hong ceiq youqgaenj ndeu couh dwg loek ding, gyoengqboux dajgoeng youq gij faexbenj sou daeuj haenx loek ding, daengz haemh seiz sougoeng riuj aen hab cang ding bae hawj Cungh Dez caengh, byawz loek geijlai, daenggeiq ndei, lajndwen fat ngaenz.

Cungh Dez ra ngoenz ndeu, seiz sougoeng daeuj daengz gyang boux dajgoeng, cang guh gig gaenjgip, doiq cib geij boux vunz naeuz de miz saehgaenj yaek okdou, gij ding loek gvaq haenx, mbouj yungh caengh lo, gag bauq soq.

Gij ding loek roengzdaeuj haenx couh lumj dwg ngaenz ndaw daeh. Ngoenz dem ngoenz guh hong, boux dajgoeng doiq swheij ngoenz guh geijlai hong ndawsim gag rox, couh dwg mbouj yungh gvaq caengh hix gangj ndaej ok ngoenzneix loek le geijlai ding. Gawqyienz lauxbanj heuh gyoengqde baenz-neix guh, moix boux vunz cungj mbouj guhhek couh bauq swheij ngoenz guh geijlai hong. Cungh Dez nyinhcaen geiq roengzdaeuj. Cungh Dez hawj gyoengqde dawz aen sieng cang dingdiet haenx cuengq youq dieggoeng swheij, liuxle hawj gyoengqde byaij deuz.

Aen bakdou gunghcangj “bungz” baez ndeu couh daep lo, Cungh Dez riuj aen buenzcaengh daeuj, aen dieggoeng aen dieggoeng bae caengh ding. Byawz lauxsaed byawz mbouj lauxsaed, de baez caengh couh caengh okdaeuj.

Cau Hungzminz couh dwg yienghneix deng “caengh” okdaeuj ne.

Haetde, Cau Hungzminz ngamq byaij haеuj bakdou gunghcangj, Cungh Dez couh heuh de

虽然这样,到底给女儿找一个什么样性格的人,他也说不准,哪一种性格的人都有优点和缺点。

厂里的十几个人,有闷头干活儿,一天到晚不怎么说话的人,有一上班就讲笑话,讲得旁边的人笑得前仰后合的人,他们中谁适合当他的女婿?他吃不准。钟铁的女儿,因为残疾的原因,也不喜欢说话,性格有点孤僻,如果找一个只知道闷头干活儿的人,不知道哄人,估计长不了,但是开朗的人油嘴滑舌,是不是真心真意也难说。倒是他老婆想得开,话多话少不是问题,关键是靠得住。所以他要在这十几号人中,物色自己认为靠得住的人,所谓靠得住,最重要的一条是诚实。

一个人诚不诚实怎么看出来?这难不倒钟铁。

木板厂最重要的工作之一就是拔铁钉,工人们在回收的板材上拔钉子,晚上收工的时候提着装有铁钉的盒子拿去给钟铁过秤,谁拔多少,登记起来,月底发钱。

钟铁找一个日子,收工的时候来到工人们中间,装着很急的样子,对十几号人说自己有急事要外出,拔下来的铁钉,不用称了,自己报个数。

拔下来的铁钉相当于口袋里的钱。日复一日的劳作,工人们对自己一天究竟干了多少活儿成竹在胸,就是不需要过秤也说得出现今天自己拔了多少铁钉。既然老板叫他们这样干,每个人毫不客气就报上自己一天的工作量。钟铁认真地记下来。钟铁让他们把装有铁钉的箱子放在自己的工位上,然后让他们离开。

工厂的大门轰地关上,钟铁提来秤盘,一个工位一个工位去称钉子。谁诚实谁不诚实,他一称就称出来了。

赵洪民就是这样被“称”出来的。

那一天早上,赵洪民刚刚走进工厂大门,钟铁就把他叫到身边。钟铁对赵洪民说,今天早上你不用拔钉子了,今天早上你帮我一个忙。

半个小时之后,赵洪民就推着轮椅,轮椅上坐着钟丽华,出现在南湖晨练的人群里。

八

在出租屋,赵桃花捂着嘴笑弯了腰,笑了半天才说,就你这样,还想招你为女婿,老板看上你哪点?

看上我老实。赵洪民说。

老实,已婚说成未婚,还老实。

赵洪民摸摸头。不是为了这份工作嘛,如果跟他说已经成家,他肯定就不要我了。我估计啊,钟老板不是为了挣钱才开的这个工厂,那些旧木板、铁钉能挣几个钱。他说。

你的意思是说,这个工厂,是为招女婿开的?赵桃花说。

至少是开工厂的目的之一。

唉,现在村里,是有很多光棍汉,估计钟老板是急了。赵桃花说。

你说得对,我不是第一个被看上的,前面还有两个。

前面两个后来为什么当不成钟老板的女婿?

赵洪民说,第一个呢,钟老板觉得合适,他老婆觉得不合适;第二个呢,钟老板觉得合适,他老婆也觉得合适,但是那个人,知道老板要把女儿嫁给他,吓尿了,他胆子太小,怕应付不了这件事情,连夜收拾包袱,跑了。

那你呢,钟老板觉得你合适,他老婆也觉得你合适,你胆子大,这件事情你可以应付得了?赵桃花步步紧逼,她想知道,她老公到底想要干什么。

你说什么话呢,我跟他们不一样。

怎么不一样?

唉。我有老婆了。

你还叹气?现在后悔讨我当老婆了对不对?

没有没有,我我我,我感觉我现在变成连夜抹包袱跑掉的那个人。我我我,是替那个人感到可惜,跑什么跑啊,娶了钟老板的女儿,少奋斗三十年,不不,娶了钟老板的女儿,少奋斗一辈子。他女儿其实就是小儿麻痹,人特别好,喜欢听鸟叫,为什么去南湖,就是为了听鸟叫。

我怎么感觉你好像很喜欢成为钟老板的女婿。赵桃花说。

不是不是,我不是在说我前面的那个人嘛,我是替他可惜。赵洪民说。

那你打算怎么办?

daengz henz ndang. Cungh Dez doiq Cau Hungzminz naeuz, haetneix mwngz mbouj yungh bae loek ding lo, haetneix mwngz bang gou mbat ndeu.

Buenq aen cungdaeuz liuxle, Cau Hungzminz couh gaex aen daengqloek, gwnz daengqloek naengh Cungh Livaz, okyienh youq ndaw gyoengqvunz bae Nanzhuz lienhdang gyanghaet haenx.

Bet

Youq ndaw ranzco, Cau Dauzvah fwngz goemq bak riu hwet gungj bae, riu le byongh ngoenz cij naeuz, couh mwngz yienghneix, lij siengj ciu mwngz guh lwggwiz, lauxbanj yawjhwngj mwngz diemj lawz?

Yawjhwngj gou lauxsaed. Cau Hungzminz naeuz.

Lauxsaed, gietvaen gvaq gangj baenz caengz gietvaen, lij lauxsaed.

Cau Hungzminz lumhlumh gyaeuj. Mbouj dwg vihliux faenh hong neix ma, danghnaeuz caeuq de naeuz gaenq gietvaen, de itdingh couh mbouj aeu gou lo. Gou gujgeiq a, Cungh lauxbanj mbouj dwg vihliux canh ngaenz cij hai aen cangj neix, gij faexbenj gaeuq、dietding haenx ndaej canh geijlai ngaenz. De naeuz.

Eiqsei mwngz dwg naeuz, hai aen cangj neix, dwg vih ciu lwggwiz? Cau Dauzvah naeuz.

Ceiqsiuj dwg aen moegdik hai cangj ndeu.

Ei, seizneix lajmbanj, cix miz haujlai boux daegdog, gujgeiq lauxbanj dwg gaenj lo. Cau Dauzvah naeuz.

Mwngz gangj ndaej deng, gou mbouj dwg boux daih’it deng yawjhwngj ne, baihnaj lij miz song boux.

Song boux baihnaj doeklaeng vihmaz guh mbouj baenz lwggwiz Cungh lauxbanj?

Cau Hungzminz naeuz, boux daih’it ne, Cungh lauxbanj nyinhnaeuz habngamj, baz de nyinhnaeuz mbouj habngamj; boux daihngaih ne, Cungh lauxbanj nyinhnaeuz habngamj, baz de hix nyinhnaeuz habngamj, hoeng boux vunz de, rox lauxbanj yaek haq lwg hawj de, lau dwk nyouh sinz bae, de mbei iq lai, lauheiq mbouj rox wngqfouq gienh saeh neix, lienz hwnz aemq daeh, buet deuz lo.

Neix mwngz ne, Cungh lauxbanj nyinhnaeuz mwngz habngamj, baz de hix nyinhnaeuz mwngz habngamj, mwngz mbei laux, gienh saeh neix mwngz rox doiqfouq ndaej ndei? Cau Dauzvah menhmenh bik de, Cau Dauzvah siengj rox, bouxgyan de dauqdaej yaek siengj guh gijmaz.

Mwngz gangj gijmaz vah ne, gou caeuq gyoengqde mbouj doengz.

Baenzlawz mbouj doengz?

Ei. Gou miz baz gvaq.

Mwngz lij danqheiq? Seizneix ienq aeu gou guh baz lo doiq mbouj doiq?

Mbouj dwg mbouj dwg, gou gou gou, gou gamjdaengz seizneix gou bienqbaenz boux vunz lienz hwnz aemq daeh buet deuz de. Gou gou gou, dwg dingj bouxde hojsik, buet gijmaz buet a, aeu dahlwg Cungh lauxbanj, siuj haengguh samcib bi, mbouj dwg mbouj dwg, aeu dahlwg Cungh lauxbanj le, siuj haengguh baenzciuh vunz. Dah lwg de gizsaed couh dwg bingh siujwzmazbi, vunz daegbied ndei, maij dingq roeg heuh, vihmaz bae Nanzhuz, couh dwg vihliux dingq roeg heuh.

Gou guhlawz roxnyinh mwngz lumjnaeuz maij guh lwggwiz Cungh lauxbanj raixcaix. Cau Dauzvah naeuz.

Mbouj dwg mbouj dwg, gou mbouj dwg naeuz boux vunz baihnaj gou ma, gou dwg dingj de hojsik. Cau Hungzminz naeuz.

Neix mwngz dajsuenq baenzlawz guh?